

Рамонт элементаў верхняй часткі даху Ондулин: канёк і яндоўкі

Верхняя частка даху і такія яе элементы, як канёк і яндоўкі найбольш схільныя ўздзеянню ападкаў і іншых неспрыяльных знешніх фактараў, таму асабліва важна сачыць за іх станам і своєчасова ўстараняць няспраўнасці.

Вось некалькі рэкамендацый для правядзення рамонтных работ у верхняй частцы даху.

Асеў канёк даху. Прычыны, спосабы ліквідацыі

Прасяданне канька даху з ондулина ў большасці выпадкаў звязана з памылкамі ў праекце і надбайнасцю ў працы. Калі ў разліках не ўлічаны ветравая і снегавая нагрукі, калі перасек бэлькі для коньковага прагону ўзята "са столі", то верагоднасць дэфармацыі канька і парушэнні цэласнасці даху вельмі вялікая. Пры выкарыстанні някасных піламатэрыялаў, а таксама пры несвоечасовай апрацоўцы антысептыкамі магчыма загнуванне коньковага бруса і наступнае разбурэнне кроквеннай сістэмы.

Разгледзім некаторыя выпадкі прасядання канька даху з ондулина больш падрабязна.

Прасяданне канька з-за памылкі ў разліках

Нявыкананыя разлікі на трываласць і прагін, няўлічаныя кліматычныя нагрукі, жаданне эканоміць на піламатэрыялах-адны з найбольш частых прычын прасядання канька. Недастатковае перасек і занадта вялікая даўжыня коньковага прагону без прамежавых стоек прыводзяць да правалаў, а часам і да разбурэння даху з ондулина.

Прадухіленне і ліквідацыю прасядання канька дасягаецца некалькімі спосабамі:

1. Для разгрузкі коньковага прагону мантуюцца дадатковыя бэлькі. Яны размяшчаюцца ў непасрэднай блізкасці ад асноўнага бруса, або раўнамерна размяркоўваюцца па пахілах.
2. Для ўзмацнення коньковага прагону і кампенсацыі прасядання усталёўваецца адна або некалькі апорных стоек:
  - апорныя стойкі ўсталёўваюцца раўнамерна па даўжыні прагону, альбо на стыках яго складовых частак;
  - брусы коньковага прагону зрастаюцца прамым стыкам або касым прырубом;
  - стойкі абапіраюцца на лежень і звязваюцца з коньковым прагонам накладкамі;
  - лежень ўкладваецца на цагляныя слупкі ці непасрэдна на перакрыцце над унутранай сцяной дома. Незалежна ад спосабу мантажу, пад лежень змяшчаецца гидроизолирующая падшэўка з руберойда або аналагічнага матэрыялу;
  - каб зрабіць канструкцыю больш жорсткай, у пралётах паміж стойкамі мантуюцца ветравыя сувязі-дошкі таўшчынёй 40-50 мм, сцягвальныя супрацьлеглыя куты па дыяганалі.

Існуе яшчэ адзін спосаб узмацнення коньковага прагону і кампенсацыі прагіну:

- пад каньком усталёўваецца апорны слупок з цэглы, на яго насцілаецца ізалявальны матэрыял і мантуецца драўляная падшэўка;
- на падшэўку ўсталёўваюцца 2 падкоса, якія падтрымліваюць коньковы прагон. Падкосы мантуюцца пад вуглом 45 градусаў да гарызанталі і ўпіраюцца ў накладкі, замацаваныя на ніжняй мяжы коньковага прагону.

Прасяданне канька з-за паслаблення бруса

Грэбаванне патрабаваннямі да апрацоўкі драўляных канструкцый антысептычнымі прэпаратамі-яшчэ адна прычына прасядання коньковага прагону. Прагін бэлькі і пашкоджанне апорных рэшт у выніку гніення могуць прывесці да правалаў і разбурэння даху з ондулина.

Каб прадухіліць загнуванне коньковага бруса, неабходна:

- рэгулярна выконваць апрацоўку кроквеннай сістэмы антысептычнымі сродкамі;

- выконваць перыядычнасць апрацоўкі, рэкамендаваную вытворцам антысептыку;
- забяспечыць эфектыўную вентыляцыю паддашкавага памяшкання.

Пры мантажы коньковага прагону неабходна выконваць наступныя правілы:

- для павелічэння плошчы "дыхае" паверхні тарцы бруса абразаюцца пад вуглом 60 градусаў;
- канцы бруса старанна апрацоўваюцца антысептыкам і абгортваюцца руберойдам, тарцы пакідаюцца адкрытымі;
- у нішах сцен насцілаецца руберойд, ўсталёўваюцца драўляныя падшэўкі і заводзіцца коньковы прагон. Канцы бруса не павінны дакранацца сцен;
- пасля выраўноўвання прагону нішы замуrowваюцца.

Аслабленыя ўчасткі коньковага прагону ўзмацняюцца драўлянымі або сталёвымі накладкамі. Згнілыя ўчасткі выдаляюцца і замяняюцца пратэзамі.

Асаблівасці рамонту даху Ондулін ў яндоўцы

Самым нагружаным вузлом даху з'яўляецца яндоўкі-унутраны кут, адукаваны перасячэннем пахілаў. Максімальныя нагрузкі ў яндоўцы ўзнікаюць зімой, калі снег з двух прылеглых пахілаў ўтварае так званы «снежны мяшок». Пры недастатковым запасе трываласці драўляныя канструкцыі пад цяжарам снегу руйнуюцца, а дах Ондулін правальваецца.

Пры выкананні рамонту даху Ондулін ў яндоўцы лачанне і кроквенная сістэма патрабуюць падвышанай увагі. Варта пераканацца ў тым, што элементы канструкцыі не аселі, не маюць расколін і іншых бачных дэфектаў. Як правіла, на гарышчы ў раёне яндоўкі недастатковая вентыляцыя і утвараюцца застоўныя зоны. Пры аглядзе неабходна пераканацца ў адсутнасці слядоў цвілі і гнілі.

Рамонт даху Ондулін ў яндоўцы вырабляецца ў наступнай паслядоўнасці:

- вырабляецца агляд кроквеннай сістэмы і лачання з боку паддашкавага памяшкання. Вызначаецца зона, у якой дах Ондулін павінна быць дэмантаваная. Асаблівая ўвага надаецца самай нагружанай і цяжкадаступнай ніжняй частцы яндоўкі;
- разборка пакрыцця вядзецца зверху ўніз, дах Ондулін дэмантуецца па абодва бакі яндоўкі. Калі дэмантаж даху выконваецца акуратна, непашкоджаныя бітумныя лісты можна выкарыстоўваць паўторна;
- дэмантуюцца элементы яндоўкі і гідраізаляцыя. Неабходна пераканацца, што суцэльная лачанне не мае механічных пашкоджанняў, слядоў гніення і цвілі;
- у выпадку неабходнасці выконваецца рамонт кроквеннай сістэмы, аднаўляецца існуючая або мантуецца новая лачанне. Рэкамендуемая шырыня суцэльнага насцілу-700 мм. Для вырабу лачання ў яндоўцы варта выкарыстоўваць драўніну не горш 3 гатункі па ДАСТ 8486-86 "піламатэрыялы іглічных парод. Тэхнічныя ўмовы";
- элементы кроквеннай сістэмы і лачанне яндоўкі апрацоўваюцца антысептычным сродкам;
- мантаж яндоўкі Ондулін вядзецца ад карніза. Першы элемент ўкладваецца з прыпускам 70-100 мм і па кутах фіксуецца стэплерам або цвікамі з шырокім капялюшыкам. Наступныя элементы ўкладваюцца з перакрыццем 150 мм, нахлесты герметызуюцца двума палоскамі мантажнай стужкі Ондулис BL;
- мантаж даху Ондулін вядзецца ад карніза. Лісты абразаюцца такім чынам, каб адлегласць ад іх абзы да восі яндоўкі складала 50-60 мм;
- для абароны подкровельнага прастору ад смецця і птушак пад лісты ўсталёўваюцца планкі універсальнага запаўняльніка памерам у 2 хвалі;
- бітумныя лісты мацуюцца па кожнай хвалі. Адлегласць ад восі яндоўкі да цвіка павінна раўняцца 13-15 см (5 см ад краю яндоўкі);
- яндоўка абразаецца і выраўноўваецца па лініях карніза і канька. Усе прылеглыя да яндоўцы хрыбты ізаляюцца на даўжыню 40 см, для гэтага выкарыстоўваецца герметызавальная стужка Ондуфлеш-супер шырынёй 30 см;
- мантуюцца коньковыя элементы Ондулин. Перакрыцце элементаў на стыку - 20-30 гл.

Пры выкананні рамонту даху Ондулін ў яндоўцы неабходна пераканацца, што адтуліны ў карнізах ачышчаны ад смецця, і вентыляцыя подкровельнага прастору ажыццяўляецца эфектыўна.